

Súd: Okresný súd Zvolen  
Spisová značka: 14P/28/2013  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6713219666  
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 07. 2014  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ľudmila Ostrolucká  
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2014:6713219666.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudkyňou Mgr. Ľudmilou Ostroluckou v právnej veci starostlivosti o maloletého L. C., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom P. XXX/XX, XXX XX G., štátne občianstvo: SR, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, dieťa rodičov Z. C., rod. C., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX G., štátne občianstvo: SR, a otca L. N., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Y. XXXX/X, XXX XX P., štátne občianstvo: SR, t.č. vo výkone trestu odňatia slobody O. Y. vA. L. W. C.y, F. 5, XXX XX E., o návrhu starej matky, navrhovateľky H. Z. N., rod. W., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom P. XXX/XX, XXX XX G., štátne občianstvo: SR, na zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

### rozhodol:

Súd maloletého L. C., nar. XX. XX. XXXX z v e r u j e do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky H. Z. N., rod. W., nar. XX. XX. XXXX, ktorá bude vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého, bude zabezpečovať starostlivosť o jeho všestranný vývoj, zdravie, výchovu a výživu, v bežných veciach bude maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok.

Matka maloletého Z. C., rod. C., nar. XX. XX. XXXX je p o v i n n á počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku prispievať na výživu maloletého L. C., nar. XX. XX. XXXX mesačne sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona, splatnou vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám starej matky.

Otec maloletého L. N., nar. XX. XX. XXXX je p o v i n n ý počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku prispievať na výživu maloletého L. C., nar. XX. XX. XXXX mesačne sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona, splatnou vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám starej matky.

Súd návrh v časti o uloženie povinnosti rodičom maloletého platiť výživné späťne od 01. 11. 2013 z a m i e t a.

Týmto rozsudkom dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. 5P/365/2011-38 zo dňa 17. 01. 2012.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

### o d ô v o d n e n i e :

Stará matka maloletého sa návrhom na začatie konania zo dňa 29. 10. 2013, ktorý bol doručený súdu dňa 18. 11. 2013 domáhala zverenia maloletého vnuka do náhradnej osobnej starostlivosti s odôvodnením, že jej dcéra sa spolu s maloletým vnukom zdržiavali v jej domácnosti v rodinnom dome vo Víglaši. Matka maloletému však nezabezpečovala riadnu starostlivosť, opakovane odchádzala z domácnosti a ani momentálne nevie, kde sa zdržiava. O svojho syna sa riadne nestarala, namiesto toho, aby mu navarila a postarala sa o neho, celý deň dokázala preležať v posteli. Má podozrenie, že užíva omamné látky. Jej životným štýlom je nezodpovednosť. Za posledné 2 roky vystriedala veľa partnerov. Nikdy jej neposkytla finančné prostriedky, aby mohla vnukovi zabezpečiť starostlivosť a pokryť jeho základné potreby. Aj v súčasnom období jej dcéra žije záhaľčivým životom s novým partnerom. Je nezodpovedná, z každej práce ju vyhodí. Je jej veľmi ľúto maloletého vnuka, preto sa o neho stará a zabezpečuje mu osobnú starostlivosť. Matka maloletého sa sporadicky do domácnosti vracala, ale po hádke v auguste 2013 z domácnosti trvalo odišla. Pre maloletého jej nenechala žiadne finančné prostriedky. Je s ňou však v telefonickom kontakte, väčšinou jej však telefón nedvíha. Keď s ňou telefonuje, žiada od nej peniaze na starostlivosť pre vnuka, poslala jej takto 2-krát sumu 5,- Eur a 10,- Eur. Nakoľko nechce, aby maloletý vnuk skončil v ústavnej starostlivosti, a ona sa chce o neho postarať, podala návrh na zverenie vnuka do svojej náhradnej osobnej starostlivosti, rodičom maloletého žiadala uložiť povinnosť prispievať na jeho výživu mesačne sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa podľa osobitného zákona, so splatnosťou vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k jej rukám a to počnúc dňom 01. 11. 2013.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom starej matky, matky, otca, listinnými dôkazmi, zadováženými správami, stanoviskom kolízneho opatrovníka maloletého, keď zistil tento skutkový a právny stav:

Z rodného listu maloletého súd zistil, že jeho narodenie je zapísané v knihe narodení Matričného úradu Zvolen vo zväzku 71, ročník 2010, na strane 40, pod poradovým číslom 155, ako jeho matka je zapísaná Z. C., nar. XX. XX. XXXX a ako jeho otec je zapísaný L. N., nar. XX. XX. XXXX.

Rodičia maloletého neboli nikdy manželmi, rodičovské práva a povinnosti k maloletému boli upravené súdnym rozhodnutím rozsudkom Okresného súdu Zvolen č.k. 5P/365/2011-38 zo dňa 17. 01. 2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 14. 02. 2012. Na základe tohto rozsudku maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti matky, otcovi maloletého bola uložená povinnosť prispievať na jeho výživu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa počnúc dňom 01. 10. 2011 vždy do 20. dňa v mesiaci k rukám matky, súčasne bolo rozhodnuté o zameškanom výživnom a o trovách konania.

Stará matka maloletého opakovane na tunajšom súde podávala návrhy na vydanie predbežného opatrenia na zverenie maloletého do svojej starostlivosti, ani jednému z týchto návrhov súd nevyhovel, uznesením č.k. 5P/448/2013-3 zo dňa 02. 10. 2013, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 30. 10. 2013 a uznesením č.k. 14P/27/2013-5 zo dňa 08. 11. 2013, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 03. 12. 2013 súd návrhy na nariadenie predbežného opatrenia starej matky zamietol. Predmetný návrh vo veci samej je prvým návrhom starej matky na zverenie maloletého vnuka do náhradnej osobnej starostlivosti.

Z výsluchu starej matky ako účastníčky konania súd zistil, že zabezpečuje maloletému vnukovi osobnú starostlivosť odvtedy, ako jeho matka naposledy z domácnosti odišla. Bolo to v auguste 2013 po ich vzájomnej hádke. Matka sa s maloletým pred týmto zdržiavala v jej domácnosti, ale z domácnosti často odchádzala, striedala partnerov, teda i počas tohto obdobia zabezpečovala ona osobnú starostlivosť vnukovi. Nakoľko matka zanedbávala starostlivosť o maloletého, bolo to príčinou ich nezhôd. Odvtedy ako matka z domácnosti naposledy odišla, na výživu maloletého prispieva nepravidelne. S vnukom bývajú vo G., P. XXX/XX, kde je prihlásená k trvalému pobytu. Matke maloletého na tejto adrese zrušila trvalý pobyt, preto matka maloletého má trvalý pobyt len Obec G.. Sama je rozvedená, je štátnou občiankou SR, v domácnosti s ňou žije okrem maloletého vnuka i maloletá dcéra z rozvedeného manželstva. Maloletý vnuk je s ňou doma, zabezpečuje mu celodennú starostlivosť, pretože je nezamestnaná. Jej príjmom sú len dávky hmotnej núdze, ktoré poberá v sume 126,- Eur mesačne, ďalej poberá rodinné prídavky na maloletú dcéru z rozvedeného manželstva v sume 22,- Eur mesačne, tiež výživné pre túto dcéru od jej otca v sume 50,- Eur mesačne, tento jej tiež platí príspevok na rozvedenú

manželku v sume 20,- Eur mesačne. Bývajú v rodinnom dome, ktorý patrí jej a jej rozvedenému manželovi. Nemá žiadne zdravotné problémy, teda zo zdravotného hľadiska je schopná postarať sa o vnuka. Pri výsluchu doplnila, že matka užíva drogy, pokiaľ bývala s ňou v domácnosti, užívala ich i pred maloletým dieťaťom. Otec maloletého je vo výkone trestu odňatia slobody, nejaví o maloletého žiaden záujem. S matkou maloletého majú narušené rodinné vzťahy.

Z výsluchu matky maloletého ako účastníčky konania súd zistil, že je nevydatou matkou, má len jedno dieťa, a to maloletého. Momentálne býva v Z., presnú adresu nevedela uviesť, a to s priateľom, ale v dohľadnej dobe sa sťahujú, hľadajú si podnájom. Súhlasila so zverením maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, pretože nateraz nemá vytvorené podmienky, aby mohla zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého sama. So svojou matkou majú narušené vzťahy. Keď otehotnela, žila v podnájme. Mala rizikové tehotenstvo, preto pred pôrodom sa prisťahovala žiť k matke. Po pôrode asi do 4 mesiacov maloletého bývala s matkou, potom opätovne odišla do podnájmu. V podnájme s maloletým bývala asi rok, bývala s priateľom, s týmto sa však rozišla, bol „darebák“. Matka ju uprosila, aby sa vrátila. Preto sa vrátila žiť k matke, avšak vždy mali medzi sebou nezhody. Boli u nich časté hádky, bitky, zasahovala polícia. Preto z domácnosti od matky odchádzala. Následne sa zoznámila s novým priateľom, matka ju však vyhodila z domu. Matka mala výhrady voči jej priateľovi. Nie je pravdou, že pokiaľ bývala s matkou, žeby zanedbávala starostlivosť o syna, žeby sa o neho nezaujímal. Tiež nie je pravdou, žeby mu nedávala jesť. Čo sa týka omamných látok, tieto vyskúšala, vyskúšala „trávu, pervitín“, ale momentálne neužíva nič. Pracuje len ako brigádnica, čašníčka, keď vtedy za noc zarobí 15,- Eur. Počas mesiaca pracuje rôzne, niekedy jej to vyjde 5 aj 6-krát za mesiac, niekedy len raz za mesiac. Maloletý syn jej bol zverený do osobnej starostlivosti na základe súdneho rozhodnutia, otec maloletého výživné pre maloletého neposiela, nejavil o neho záujem. Ako nežije v domácnosti s matkou, s maloletým synom sa stretáva, berie si ho k sebe na víkendy, aj teraz naposledy cez víkend maloletý syn bol u nej, matka jej nebráni pri styku s maloletým synom, i keď v minulosti aj tu boli problémy. Na výživu maloletého prispieva, kupuje mu stravu, ošatenie, obuv, sporadicky prispeje i peniazmi.

Z výsluchu otca maloletého ako účastníka konania súd zistil, že s návrhom starej matky súhlasí. Momentálne neprispieva na maloletého výživným, nakoľko je vo výkone trestu odňatia slobody. Okrem maloletého má vyživovaciu povinnosť ešte voči maloletej dcére C. G., nar. XX. XX. XXXX. Vo výkone trestu odňatia slobody pracuje, v hrubom má príjem približne 150,- Eur. Odsúdený bol za úverový podvod, k svojim majetkovým pomerom uviedol, že nevlastní žiaden hnutelný a nehnuteľný majetok.

Podľa lekárskej správy MUDr. Anny Krinovičovej, všeobecnej lekárky starej matky, A. Krinovičová s.r.o., Zvolenská 130/6, Vígľaš zo dňa 06. 11. 2013 súd zistil, že stará matka maloletého je psychicky, aj fyzicky spôsobilá prevziať vnuka do náhradnej osobnej starostlivosti.

Stará matka maloletého kúpnu zmluvou zo dňa 22. 03. 2004 č. V 194/04 dokladala, že je spoluvlastníčkou rodinného domu, v ktorom s maloletým býva na adrese P. XXX/XX, G., keď predmetnú nehnuteľnosť nadobudla ešte za trvania manželstva so svojim manželom, v súčasnosti je už rozvedená.

Zo správy Obce G. zo dňa 10. 01. 2014 súd zistil, že stará matka maloletého žije v Obci G. od 21. 04. 2004 v rodinnom dome, ktorý má vo vlastníctve spolu s bývalým manželom. V mieste bydliska má medzi spoluobčanmi slušné správanie. Podľa šetrenia nepožíva alkoholické nápoje, ani iné návykové látky. V priestupkovom konaní v obci nebola riešená.

Zo správy MUDr. Jaroslavy Chovanovej, všeobecnej lekárky pre deti a dorast, Všeobecná ambulancia pre deti a dorast Kremnická 2, Zvolen zo dňa 15. 01. 2014 súd zistil, že maloletý má preventívne prehliadky a očkovania v poriadku.

Z potvrdenia o pobyte Obce G. zo dňa 14. 01. 2014 súd zistil, že stará matka je prihlásená k trvalému pobytu od 21. 04. 2004 na adrese P. XXX/XX, G..

Z výpisu z registra trestov GP SR, Kvetná 13, Bratislava zo dňa 19. 11. 2013 ohľadne starej matky maloletého súd zistil, že stará matka maloletého bola trestným rozkazom Okresného súdu Zvolen zo dňa 20. 05. 2013 sp. zn. 1T/78/2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 06. 06. 2013 právoplatne odsúdená na trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov s tým, že výkon trestu odňatia slobody jej bol podmiennečne odložený na skúšobnú dobu v trvaní 15 mesiacov, keď bola právoplatne odsúdená za prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, ktorá skutočnosť napokon vyplýva i zo spisu Okresného súdu Zvolen sp. zn. 1T/78/2013, konkrétne z Trestného rozkazu č.k. 1T 78/2013 zo dňa 20. 05. 2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 06. 06. 2013, pričom tohto prečinu sa stará matka dopustila voči svojej dcére Z.i C., nar. XX. XX. XXXX.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, pracovisko Detva zo dňa 15. 01. 2014 súd zistil, že stará matka maloletého poberá dávku v hmotnej núdzi a príspevky k dávke od 01. 07. 2009 do doby trvania podmienok, t.č. v sume 138,30 Eur.

Zo správy Obce G. zo dňa 14. 01. 2014 súd zistil, že stará matka žije v Obci G., ul. P. XXX/XX so svojou dcérou E. Z. N., nar. XX. XX. XXXX a vnukom L. C., nar. XX. XX. XXXX. Matka maloletého tvorí samostatnú domácnosť na adrese P. XXX/XX, G..

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, pracovisko Detva zo dňa 05. 06. 2014 súd zistil, že matka maloletého je evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie od 28. 02. 2014 a jej evidencia trvá. Posledným jej zamestnávateľom v období od 15. 12. 2013 do 30. 12. 2013 bol Ján Mišány, Jilemnického 531/20, Detva, u ktorého táto pracovala na dohodu o pracovnej činnosti.

Zo správy Mesta Zvolen zo dňa 09. 06. 2014 súd zistil, že otec maloletého je prihlásený k trvalému pobytu na adrese Y. XXXX/X, P..

Zo správy Obce G. zo dňa 09. 06. 2014 súd zistil, že stará matka maloletého je rozvedená, žije v rodinnom dome v Obci G. s dcérou E. a vnukom L.. Stará sa o maloletého vnuka L., nakoľko matka maloletému neposkytuje potrebnú starostlivosť. Matka maloletého od 26. 05. 2014 má adresu trvalého pobytu W. G.. Stará matka maloletého je nezamestnaná, nie je alkoholička, medzi spoluobčanmi má slušné vystupovanie. Rodina patrí medzi sociálne odkázanú, v komisii verejného poriadku nebola riešená.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, pracovisko Detva zo dňa 09. 06. 2014 súd zistil, že stará matka maloletého nie je evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie. Bola vyradená z evidencie od 11. 03. 2013 na vlastnú žiadosť.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, pracovisko Detva zo dňa 11. 06. 2014 súd zistil, že stará matka maloletého je poberateľkou pomoci v hmotnej núdzi, t.č. v sume 136,40 Eur mesačne, matka maloletého nie je poberateľkou pomoci v hmotnej núdzi, nakoľko si o ňu nepožiadala.

Zo správy Ústavu na výkon väzby a ústavu na výkon trestu odňatia slobody, Chorvátska 5, Bratislava zo dňa 13. 06. 2014 súd zistil, že otec maloletého nastúpil do výkonu trestu odňatia slobody dňa 29. 03. 2011 vo veci Okresného súdu Zvolen sp. zn. 3T 146/2008. Predpokladaný koniec trestu u menovaného je 29. 01. 2017. Dňa 23. 04. 2013 bol tento umiestnený na otvorené oddelenie v Bratislave ústavu na výkon väzby v Bratislave a pracovne bol zaradený na pracovisko Marianum Bratislava. Počas výkonu trestu v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Dubnici nad Váhom dňa 23. 07. 2012 zaslal k osobnej korešpondencii adresovanej Z. C., P. XXX/XX, G. žiadosť o vykonanie zrážok z pracovnej odmeny odsúdeného na úhradu výživného na nezaopatreného syna L. C., nar. XX. XX. XXXX. Z dôvodu nevrátenia kompletných dokladov na realizáciu strhávania mesačných zrážok z pracovnej odmeny odsúdeného na úhradu výživného nezaopatreného dieťaťa sa zrážky nerealizujú. Tento podľa

Rozúčtovania pracovnej odmeny za obdobie 11/2013 až 5/2014 dosiahol čistú mzdu priemerne mesačne 128,24 Eur.

Zo správy Sociálnej poisťovne, pobočka Zvolen zo dňa 18. 06. 2014 súd zistil, že stará matka nie je evidovaná v registri poistencov poisťovne, a ani matka maloletého nie je evidovaná v registri poistencov poisťovne, posledná jej registrácia bola v roku 2013, kedy táto však nepoberala žiadnu dávku vyplácanú poisťovňou.

Z rodného listu matky maloletého súd zistil, že ako jej matka je zapísaná H. W., nar. XX. XX. XXXX, ako jej otec je zapísaný I. C., nar. XX. XX. XXXX.

Zo správy kolízneho opatrovníka maloletého zo dňa 30. 06. 2014 súd zistil, že v čase vykonania šetrenia u starej matky maloletého, maloletý sa v domácnosti nenachádzal, nakoľko od 18. 06. 2014 bol na návšteve u svojej matky, dňa 20. 06. 2014 sa má vrátiť znovu do domácnosti starej matky. Stará matka maloletého žije v rodinnom dome v Obci G., P. XXX/XX, a to i s dcérou E. Z. N., nar. XX. XX. XXXX a vnukom L. C., nar. XX. XX. XXXX. Matka maloletého v domácnosti nežije. Na uvedenej adrese nemá ani trvalý pobyt. Matka maloletého v súčasnom období sa zdržiava v domácnosti svojho priateľa N. G. v Z.. Presnejšiu adresu stará matka nevedela uviesť. Po prešetrení pomerov u starej matky kolízny opatrovník v správe konštatoval, že stará matka má v domácnosti vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečovanie starostlivosti o maloletého. Táto je nezamestnaná, jej príjmom je pomoc v hmotnej núdzi v sume 136,- Eur mesačne. Má tiež vyplácané prídavky a výživné pre dcéru E.. Inkasné poplatky starej matky činia 143,- Eur mesačne, tieto jej pomáha uhrádzať bývalý manžel. Tento jej tiež pomohol pri zakúpení pevného paliva. Spláca pôžičku od nebankovej spoločnosti vo výške 15,- Eur mesačne. Stará matka maloletého trvá na zverení maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti, matka maloletého sa o maloletého riadne nestarala. Aj v súčasnom období matka maloletého prejavuje o neho len sporadický záujem a to približne 1-krát do mesiaca. Otec maloletého sa o neho vôbec nezaujíma. Stará matka maloletého už dňa 07. 11. 2012 požiadala o pomoc pri spísaní návrhu vo veci vydania predbežného opatrenia ohľadne zverenia maloletého vnuka do náhradnej osobnej starostlivosti. Poukázala pri tom na skutočnosť, že matka maloletému nezabezpečuje riadne starostlivosť a že žije veľmi nezodpovedným životom. Matka maloletého tieto skutočnosti vždy popierala, podľa nej konanie jej matky je len výsledkom ich narušených vzťahov. Predmetný návrh na vydanie predbežného opatrenia v roku 2012 nakoniec stará matka nedoručila súdu, lebo nezhody s dcérou sa vyriešili. Vtedy stará matka uviedla, že dcéra ponechala syna v jej starostlivosti a na jeho výživu poskytla finančné prostriedky. Podobná situácia sa v rodine niekoľkokrát zopakovala, stará matka však návrhy v týchto prípadoch už podala na súde, teda návrhy na nariadenie predbežného opatrenia, o týchto jej návrhoch bolo konané pod sp. zn. 5P/471/2013, 5P/448/2013 a 14P/27/2013. V decembri 2012 bol sociálnemu úradu doručený anonym, ktorý poukazoval na zanedbávanie starostlivosti o maloletého. Po vykonaných a prijatých opatreniach v sociálno-právnej ochrane neboli však zistené žiadne nedostatky v starostlivosti starej matky o maloletého. Matka maloletého sa v domácnosti starej matky nenachádza, v domácnosti starej matky už nemá ani trvalý pobyt.

Kolízny opatrovník v rámci prejednávania veci doporučil návrhu starej matky vyhovieť, zo strany sociálneho úradu nikdy neboli zistené závažné nedostatky v starostlivosti starej matky o maloletého, medzi starou matkou a matkou maloletého sú vzťahové problémy, ktoré sa budú ďalej riešiť, rodina bude zaradená do ďalšej spolupráce ohľadne náhradnej osobnej starostlivosti. Nateraz matka nemá podmienky na zabezpečovanie osobnej starostlivosti o maloletého, otec tiež nie, nakoľko je vo výkone trestu odňatia slobody. Preto doporučil návrhu vyhovieť.

Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý z rodičov bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 75 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine, pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh starej matky na zverenie maloletého vnuka do jej náhradnej osobnej starostlivosti je dôvodný. Rodičia maloletého dieťaťa nie sú manželmi,

nežijú v spoločnej domácnosti, rodičovské práva a povinnosti k maloletému boli upravené súdnym rozhodnutím rozsudkom Okresného súdu Zvolen č.k. 5P/365/2011-38 zo dňa 17. 01. 2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 14. 02. 2012 a na základe ktorého maloleté dieťa bolo zverené do osobnej starostlivosti matky, otcovi maloletého bola uložená povinnosť prispievať na jeho výživu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, počnúc dňom 01. 10. 2011, vždy do 20. dňa v mesiaci k rukám matky. Matka maloletému zabezpečovala osobnú starostlivosť, avšak ako vyplynulo ďalej z vykonaného dokazovania, nezabezpečovala mu túto osobnú starostlivosť riadne, striedala životných partnerov, viackrát žila v spoločnej domácnosti so svojou matkou, teda starou matkou maloletého, avšak vyskytovali sa medzi nimi vážne rodinné nezhody, keď stará matka svojej dcére vyčítala spôsob života, ktorý vedie, striedanie partnerov, neprispievanie na výživu maloletého, záhaľčivý spôsob života, nestálu prácu. K závažnému konfliktu došlo v roku 2013 medzi starou matkou a matkou maloletého, keď po vzájomnej hádke stará matka požiadala dcéru, aby odišla zo spoločnej domácnosti, keď od tohto času matka sa nenachádza v spoločnej domácnosti, nezabezpečuje osobnú starostlivosť o maloletého, túto nepretržite od tohto času zabezpečuje stará matka, ktorá po uvedenej udalosti podala na súde i predmetný návrh na zverenie vnuka do náhradnej osobnej starostlivosti. O vážnych konfliktoch medzi starou matkou a matkou maloletého svedčí i trestné konanie vedené voči starej matke maloletého pred tunajším súdom pod spisovou značkou 1T/78/2013 a Trestný rozkaz č.k. 1T/78/2013 zo dňa 20. 05. 2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 06. 06. 2013 a ktorým stará matka bola odsúdená za prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov s podmienčným odložením na skúšobnú dobu v trvaní 15 mesiacov, keď tohto prečinu sa stará matka dopustila dňa 06. 11. 2012 voči svojej dcére. Napriek uvedenému, teda že sú vzťahy medzi starou matkou a matkou narušené matka, ktorá v konaní popierala, žeby zanedbávala osobnú starostlivosť o maloletého, súhlasila so zverením maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, keďže nateraz nemá podmienky na to, aby mohla zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého, nemá kde bývať, momentálne žije s priateľom v Z. u matky priateľa, ale odtiaľto sa v dohľadnej dobe s priateľom sťahujú, hľadajú si podnájom. Stará matka v súdnom konaní uvádzala, že matka maloletého požíva i omamné látky, drogy, matka nepoprela, že drogy vyskúšala, poprela však, žeby ich užívala trvalo, momentálne neužíva žiadne omamné návykové látky. Súhlasila so zverením maloletého do osobnej starostlivosti starej matky preto, že nemá vytvorené podmienky na zabezpečovanie tejto osobnej starostlivosti. Otec maloletého toho času je vo výkone trestu odňatia slobody, predpokladaný termín ukončenia výkonu trestu je v roku 2017, podľa vyjadrenia starej matky a matky sa o maloletého tento nezaujíma, na výživu maloletého neprispieva, nie je schopný zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého, keď tento tiež súhlasil so zverením maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky. V starostlivosti starej matky o maloletého kolízny opatrovník nezistil žiadne závažné nedostatky, s rodinou sa stále pracuje, do budúca sa aj bude pracovať, vzťahy medzi starou matkou a matkou sú narušené, ale nateraz nie je iná možnosť ako návrhu vyhovieť a zveriť maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, keďže matka, ani otec nie sú schopní nateraz zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého. Stará matka maloletého má vytvorené bytové podmienky pre zabezpečovanie osobnej starostlivosti o maloletého, zhrádiska zdravotného stavu je psychicky a fyzicky spôsobilá prevziať vnuka do náhradnej osobnej starostlivosti, tak ako to vyplýva z lekárskej správy jej všeobecnej lekárky MUDr. Anny Krinovičovej zo dňa 06. 11. 2013, o maloletého zhrádiska zdravotnej starostlivosti je postarané riadne tak, ako to vyplýva z lekárskej správy ošetrujúcej lekárky maloletého MUDr. Jaroslavy Chovanovej zo dňa 15. 01. 2014. Stará matka je prihlásená k trvalému pobytu na adrese P. XXX/XX, G. a to podľa potvrdenia o pobyte Obce G. zo dňa 14. 01. 2014 od 21. 04. 2004, táto v obci požíva dobrú povesť, v mieste bydliska medzi spoluobčanmi má slušné správanie, nepožíva alkoholické nápoje, ani iné návykové látky, v priestupkovom konaní v obci nebola riešená. Stará matka maloletého je štátnou občiankou SR, doterajším spôsobom života a predovšetkým doterajším spôsobom zabezpečovania osobnej starostlivosti o maloletého, keďže neboli zistené žiadne závažné nedostatky v starostlivosti o maloletého je zárukou, že aj naďalej túto osobnú starostlivosť o maloletého bude zabezpečovať riadne. Stará matka síce bola právoplatne odsúdená v roku 2013 za prečin nebezpečného vyhrážania, ale tak ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, najmä zo spisu Okresného súdu Zvolen sp. zn. 1T/78/2013, išlo o odraz vzťahových problémov medzi starou matkou a matkou maloletého. V súdnom konaní nebolo preukázané, žeby matka maloletého požívala omamné látky, ale v tomto smere súd nevykonával žiadne dokazovanie, okrem výsluchu účastníkov konania, keďže matka maloletého so zverením maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky súhlasila. Ak by toto bolo preukázané a v tejto súvislosti i zanedbávanie osobnej starostlivosti o maloletého, bolo by to ďalším dôvodom na zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky. V súčasnom období matka sa stretáva s maloletým

dieťaťom, stará matka jej v tomto nebráni, svedčí o tom posledné obdobie, kedy maloletý strávil víkend v domácnosti matky. Kolízny opatrovník doporučil návrhu vyhovieť, keď potom za súhlasu všetkých účastníkov konania, za doporučenia kolízneho opatrovníka súd návrhu vyhovel. Stará matka je rozvedená, žije s vnukom a s maloletou dcérou z predchádzajúceho manželstva, takže súhlas inej príbuznej osoby starej matky so zverením maloletého do jej náhradnej osobnej starostlivosti sa nevyžadoval. Je ďalej na starej matke a matke, aby narušené vzťahy neprenášali do starostlivosti o maloletého. Napriek tomu, že maloletý je zverený do osobnej starostlivosti starej matky, matka má právo, na styk s maloletým. Rovnako ide i o právo maloletého na to, aby bol zabezpečovaný jeho kontakt s rodičmi. V tomto smere súd usmerňuje predovšetkým starú matku, aby táto aj naďalej umožňovala v súčasnom období styk maloletého s matkou. Ak sa vyskytnú pri tomto závažné problémy, treba požiadať o súdnu úpravu styku. Maloletý je v prostredí starej matky zvyknutý, nachádza sa tu dlhodobo, je zvyknutý na rodinu starej matky, na jej dcéru z predchádzajúceho manželstva, ktorá žije s nimi v spoločnej domácnosti, teda na jeho pomeroch sa týmto nič meniť nebude, nebude sa meniť jeho výchovné prostredie. Maloletý má pozitívny vzťah k starej matke, rovnako stará matka má pozitívny vzťah k maloletému vnukovi, súd teda v zmysle Zákona o rodine naplnil to, že predovšetkým mal cieľ zveriť maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti príbuzného, v tomto prípade starej matky, ktorá prejavila o starostlivosť záujem, pred nariadením ústavnej starostlivosti u maloletého. Stará matka má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, spôsobom svojho života nateraz zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého, preto súd návrhu vyhovel za súhlasu rodičov, starej matky a kolízneho opatrovníka.

Nakoľko súd rozhodol o náhradnej osobnej starostlivosti, bol tu dôvod i na úpravu rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov k maloletému. Stará matka je nezamestnaná, zabezpečuje maloletému celodennú osobnú starostlivosť, táto má vyživovaciu povinnosť voči maloletej dcére z predchádzajúceho manželstva, ktorá sa nachádza v jej osobnej starostlivosti, stará matka nie je evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie od 11. 03. 2013, kedy bola vyradená z evidencie na vlastnú žiadosť, je poberateľkou pomoci v hmotnej núdzi v sume 136,40 Eur mesačne, poberá rodinné prídavky na dcéru z predchádzajúceho manželstva, výživné v sume 50,- Eur mesačne a ako sama uviedla príspevok na rozvedenú manželku od bývalého manžela v sume 20,- Eur mesačne. Matka maloletého nepracuje pravidelne, tak ako uviedla, má sporadický príjem z brigád, pracuje ako čašníčka, za noc zarobí 15,- Eur, niekedy pracuje v mesiaci 5 alebo 6 nocí, niekedy v mesiaci len jednu noc, preto z tejto činnosti má nepravidelný príjem, sociálnu výpomoc nepoberá žiadnu, vyživovaciu povinnosť má jedine voči maloletému synovi, je evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie, keď posledný pracovný pomer jej zanikol dňa 30. 12. 2013, pracovala na dohodu o pracovnej činnosti. Otec maloletého je vo výkone trestu odňatia slobody, tu je zaradený do pracovného procesu, dosahuje priemerný mesačný čistý príjem 128,24 Eur zistený z obdobia 11/2013 až 05/2014, okrem maloletého má ešte jednu vyživovaciu povinnosť voči maloletej dcére, keď za zistenia týchto skutkových okolností bolo potom dôvodné určiť rozsah vyživovacej povinnosti rodičom k maloletému v minimálnom zákonom rozsahu v zmysle § 62 ods. 3 v spojení s § 45 ods. 8 Zákona o rodine, t.j. mesačne sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa podľa osobitného zákona.

Výživné v súčasnej dobe predstavuje sumu 27,13 Eur mesačne zo strany každého z rodičov.

Súd návrh v časti o uloženie povinnosti rodičom maloletého platiť výživné späťne od 01. 11. 2013 zamietol a rozhodol, že rodičia sú povinní prispievať na výživu maloletého k rukám starej matky až právoplatnosťou tohto rozsudku, keď začiatok vyživovacej povinnosti súd určí od právoplatnosti rozsudku o zverení dieťaťa do výchovy iného občana, než rodiča, a to podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, od skoršieho dátumu možno začiatok vyživovacej povinnosti určiť len v prípade, ak iný občan, než rodič, prevzal dieťa do starostlivosti na základe predbežného opatrenia, čo v súdenom prípade nebolo (R 4/1987).

Súd tiež v zmysle § 45 ods. 4 Zákona o rodine vymedzil aj rozsah práv a povinností starej matky k maloletému, najmä rozhodol, že stará matka bude vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého, bude zabezpečovať starostlivosť o jeho všestranný vývoj, zdravie, výchovu a výživu, v bežných veciach bude

maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok. Vo všetkých podstatných veciach, teda nie v bežných sa vyžaduje schválenie právneho úkonu za maloletého súdom.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. a to tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Týmto rozsudkom dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. 5P/365/2011-38 zo dňa 17. 01. 2012, ktorým boli upravené rodičovské práva a povinnosti k maloletému.

### **Poučenie:**

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v dvoch vyhotoveniach ( § 204 ods. 1 prvá veta O.s.p. ).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. t.j.

1. sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov
2. ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania
3. účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený
4. v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie
5. sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný
6. účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom
7. rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát
8. súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil, tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav

9. sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali

10. bol odvolacím súdom schválený zmier

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatené (§ 205a O.s.p.), t.j.

1. sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,

2. má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej

3. odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p.,

4. ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci ( § 205 ods. 2 O.s.p.)

Po vyhlásení rozsudku, jeho odôvodnení a po poučení o opravnom prostriedku stará matka, matka a kolízny opatrovník sa vzdali práva na odvolanie voči všetkým výrokom vyhláseného rozsudku.